

Sveučilište u Rijeci
ODJEL ZA INFORMATIKU
Radmile Matejčić 2, Rijeka
Akademska 2014/2015. godina

LOGIČKO PROGRAMIRANJE

Studij:	Preddiplomski studij jednopredmetne (dvpredmetne) informatike
Semestar:	5. semestar
Web stranica predmeta:	http://www.inf.uniri.hr
ECTS bodovi:	5 (3 za dp)
Nastavno opterećenje:	2P + 2V (2P + 1V za dp)

Nositelj kolegija:

doc. dr. sc. Ana Meštrović

e-mail: amestrovic@inf.uniri.hr
web stranica: <http://www.inf.uniri.hr>
Ured: Radmile Matejčić 2, 511
Vrijeme konzultacija: ponedjeljak 12-13h ili po dogovoru e-mailom

LOGIČKO PROGRAMIRANJE

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina)

Uvod u deklarativnu programsku paradigmu (objasniti različite klasifikacije programskih jezika). Predstaviti različite logičke formalizme, alate i sustave (Prolog, XSB Prolog, F-logika, LISP, Haskell) i opisati njihove aktualne primjene.

Upoznati studente s osnovama logičkog programiranja. Omogućiti razumijevanje temeljnih principa izvođenja rješenja u logičkom programiranju, objasniti postupak unificiranja i rezolucije. Objasniti izradu programa u Prologu.

Upoznati student s osnovama funkcijskog programiranja. Objasniti osnovne postavke lambda računa. Objasniti izradu funkcijskog programa u Haskellu.

Korespodentnost i korelativnost programa

Program kolegija je u korelaciji sa programima kolegija: Inteligentni sustavi 1, Inteligentni sustavi 2

Okvirni sadržaj predmeta

Prikaz teorijskih postavki deklarativnog programiranja i logičkih programskih jezika. Usporedba osnovnih paradigmi programiranja. Motivacija i područja primjene logičkog programiranja.

Neformalni uvod u Prolog: prikaz znanja (činjenice, pravila, ciljevi). Formalni uvod u Prolog: sintaksa, semantika (proceduralna i deklarativna). Definicija rekurzivnih pravila. Pronalaženje odgovora na upite, postupak unifikacije, rezolucija. Ugrađeni predikati. Aritmetičke i logičke operacije. Strukture podataka: liste, stabla. Rez.

Uvog u funkcijsko programiranje. Lambda račun. Pregled programskih jezika: Haskell, LISP

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Predavanja, auditorne vježbe. Pohađanje nastave, aktivnost u nastavi, kolokviji, rješavanje problemskih zadataka.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

1. M. Radovan, Programiranje u Prologu, Informator, Zagreb, 1987.
2. I. Bratko, Prolog Programming for Artificial Intelligence, Addison Wesley, 2000.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

1. U. Nilsson and J. Maluszynski. Logic, Programming and Prolog (2ed).
2. K. Sagonas and all, The XSB System Version 2.7, Volume I: Programmer's Manual, 2004.
3. G.F. Luger, Artificial Intelligence: Structures and Strategies for Complex Problem Solving, Addison-Wesley, 2005.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Kroz ustrojeni sustav osiguranja kvalitete Odjela za informatiku.

Preduvjeti za upis predmeta

Položeni kolegiji Programiranje 1 i Programiranje 2

R. BR.	OČEKIVANI ISHODI
1.	Objasniti osnovne značajke deklarativnog programiranja i navesti moguće aktualne primjene
2.	Opisati postupke rezoniranja koji su implementirani u funkcijskim i logičkim programskim jezicima
3.	Programiranje u jeziku Haskell Programiranje u jeziku Prolog (samo studenti jednopredmetne inf.)
4.	Implementirati i primijeniti osnovne programske elemente: rekurzija, liste/stabala, negacija, ulazni i izlazni tokovi podataka,...

AKTIVNOSTI I OCJENJIVANJE STUDENATA

VRSTA AKTIVNOSTI	ISHODI UČENJA	SPECIFIČNA AKTIVNOST	METODA PROCJENJIVANJA	BODOVI MAX.
Pohađanje nastave	1-4	Prisutnost studenata	Popisivanje (evidencija)	0
Projektni zadatak	1-4	Modeliranje i implementacija rješenja za zadani problem.	Bodovanje programskog rješenja	10
Zadaci na vježbama	1-4	8 vježbi (4 vj za DP)	Bodovanje ovisno o stupnju točnosti i potpunosti	10
Kontinuirana provjera znanja (praktični rad)	1-4	2 kolokvija (1 za DP) 2 kviza (1 za DP)	Bodovanje ovisno o stupnju točnosti i potpunosti	50
Završni ispit	1-4	Pisani i usmeni test	0-30 bodova, ovisno o stupnju točnosti i potpunosti	30
UKUPNO				100

Ispitni rokovi

Redoviti:
6.2.2015.
20.2.2015.

Izvanredni:
20.3.2015.
4.9.2015.

KALENDAR PREDAVANJA I VJEŽBI – zimski (V) semestar ak. godine 2014./2015.

Datum / tjedan	Tema	Nastava	Izvođač
1.10.	Uvjeti slušanja i polaganja ispita Deklarativna i imperativna paradigma.	P	dr. sc. Ana Meštrović
3.10.	Uvod u funkcijske jezike. Funkcija. Funkcijsko programiranje. Kratki pregled povijesnog razvoja funkcijskih jezika. Primjeri programa. Uvod u Haskell. Prevoditelji i interpreteri HUGS i GHC. Biblioteka.Prelude. Sintaksa i konvencije.	V	
8.10.	Nema nastave	P	
10.10.	Pisanje skripti u Haskelu. Primjeri programa. Zadatak 1 – predaja riješenih zadataka na MudRi	V	
15.10.	Tipovi i klase podataka u Haskellu. Liste	P	
17.10.	Tipovi podataka u Haskellu Liste. Definiranje funkcija. Uvjetni izrazi. Čuvari. Uzorci. Lambda izrazi. Zadatak 2 – predaja riješenih zadataka na MudRi	V	
22.10.	List comprehensions; Rekurzivne funkcije	P	
24.10.	List comprehensions; Rekurzivne funkcije Zadatak 3 – predaja riješenih zadataka na MudRi	V	
29.10.	Funkcije višeg reda.	P	
31.10.	Funkcije višeg reda.- zadaci	V	
5.11.	Ponavljanje. Pregled osnovnih svojstava funkcijskih jezika. Primjeri drugih funkcijskih jezika – usporedbe.	P	
7.11.	Funkcije višeg reda - zadaci ponavljanje Zadatak 4 – predaja riješenih zadataka na MudRi	V	
12.11.	Zadavanje projektnih zadataka	P	
14.11.	Kolokvij 1 – zadaci	V	
19.11.	1. Kolokvij iz teorije	P	
21.11.	Rad na projektnom zadatku	V	
26.11.	Rad na projektnom zadatku	P	
28.11.	Rad na projektnom zadatku	V	
3.12.	Uvod u logičko programiranje Predikatna logika. Osnovni elementi jezika. Sintaksa i semantika jezika Prolog. Definicije činjenica, pravila i upita: Pojam klauzule, hornova klauzula	P	
5.12.	Uvod u Prolog. Pisanje prvog programa u Prologu. Termini u prologu. Klauzule, predikati, varijable Zapis činjenica, pravila i upita. Zadatak 1. Prevođenje	V	

	rečenica prirodnog jezika u Prolog Zadatak 5 – predaja riješenih zadataka na MudRi		
10.12.	Postupak unifikacije. Supstitucija. Operatori i aritmetika u Prologu. Rekurzija.	P	
12.12.	Ugrađeni predikati Aritmetičke i logičke operacije. Operator jednakosti. Definiranje rekurzivnih pravila. Zadatak 6 – predaja riješenih zadataka na MudRi	V	
17.12.	Pojam logičke posljedice. Zadovoljavanje cilja (pronalaženje odgovora na upite), unifikacija, rezolucija u Prologu. Ulančavanje unatrag (backtracking). Redosljed klauzula.	P	
19.12.	Složene strukture podataka u Prologu: Liste Definiranje elementarnih predikata za upravljanje listama. Zadatak 7 – predaja riješenih zadataka na MudRi	V	
7.1.	Složeni tipovi podataka: Liste Negacija	P	
9.1.2015.	Definiranje predikata za upravljanje listama. Znakovni niz Definiranje pravila s negacijom. Zadatak 8 – predaja riješenih zadataka na MudRi	V	
14.1.2015.	Rez Prolog kao baza	P	
16.1.2015.	Rez Rad sa znakovim nizovima. Prolog kao baza podataka - ugrađeni predikati za rad s internim bazama podataka (assert,asserta, assertz, retract, retractall)	V	
21.1.2015.	2. Kolokvij iz teorije	P	
23.1.2015.	Kolokvij 2 – zadaci	V	